

Nem utolsó szempont az ár sem. A magról kelt kommersz szaporítóanyag csemetéjének ára áfa nélkül a közelmúltban 14–18 Ft/db volt. A gyökérdugványról és mikroszaporítással történő csemete-előállítás és az abból kiválogatott csemeték ára 100–200 Ft/db között reális, míg a legújabb klónoknál az interneten meghirdetett eladási ár elérheti akár a 2 €/db-ot is.

A választott I. kiviteli tőszám (jogszabály szerinti minimálisan 2500 db/ha, de javasolható a 4000 db/ha) és alkalmazott technológia mellett elképzelhető, hogy csak a VH korra fenntartandó 500–900 db/ha törzsnél válasszuk a magasabb értékű-költségű, szelektált szaporítóanyagot. Ez persze feszes művezetést, ellenőrzést követel meg. Mind az ültetéskor, mind a tőszámcsökkentések során ezeknek az egyedeknek a megfelelő hálózatára és védelmére kiemelt figyelmet kell fordítani.

A fejezet összefoglaló értékelése

- A maximálisan 20 éves vágáskor behatárolja a célátmérőt, ebből következően a termelhető iparifa választékokat is.
- A vezérválaszték szíjácsmart oszlop a törzsalakra nem kiemelt minőségű szelektált akác fajtákból és kommersz anyagból is nevelhető.
- Cél a göcsmentes, 4–6 m hosszú tődarab előállítása, ami a fajtaválasztás mellett nevelési és nyesési kérdés is.
- A szaporítóanyag megválasztása függ a rendelkezésre álló tételektől és amellet a gazdaságossági szempontok dominálnak.

Összefoglaló

A NAIK-ERTI önerős kutatási témaként elemezte a magyar magánerdő-gazdálkodásban újdonságnak számító akác ipari célú faültvényeket. Célul tűztük ki a „jó gyakorlat” kidolgozását, bemutatását és a potenciálisan szóba jöhető, zömében erdészeti szakkérdésekben laikus termelői kör felé az információk átadását.

Az OEA tematikus leválogatásával lehatároltuk az ültvények lehetséges jó termőhelyeit, amit országosan 22 db mintaterület teljes körű termőhelyfeltáráásával és faállomány-felvételével pontosítottunk.

20 éves vágásfordulójú, akác fafajú, ipari felhasználási célú faültvényt GYT, KTT-CS és ESZTY klímában, HH,

RBE, KBE, ABE talajokon érdemes létrehozni. MÉ vagy IMÉ termőréteg mélységén (120+ cm), H, HV és V fizikai talajféléseggű, laza szerkezetű talajokon. A termőhely TVFLEN vagy IDŐSZ vízgazdálkodási fokú legyen. A PH semleges vagy enyhén savanyú tartományban mozogjon, kerüljük a mérhető CaCO₃-tartalmat, a sórtalom pedig kizáró ok. Ez az akác fafaj I–II. FTO termőhelyi minősége.

A talaj humusztartalmát és vízkapacitását az ültvény I. kiviteli előtti zöld- és istállótrágyázással javíthatjuk. Az ültvény fenntartási ideje alatt – gazdaságossági szempontokat és elvárt évgűrűszerkezetet is figyelembe véve – műtrágya és szerves trágya további kijuttatása nem feltétlenül indokolt, vagy hasznossága/gazdaságossága egyelőre nem igazolt.

Az ültvényt szántó művelési ágú földrésztelen, vagy részterületén, minimum 5, de optimálisan 10 ha/ültvény méretben célszerű létrehozni.

A hagyományos erdőtelepítések alapján a 20. éves vég-használatokor a várható fakészlet 210–250 br.m³/ha, az állomány átlagmagassága 18–21 m, az átlagátmérő 17–21 cm. Az apadék 15% (választékoktól és technológiától függően), a hasznosítható nettó faanyag ~195 n.m³/ha.

Az iparifa kihozatalnak meg kell haladnia az 50% részarányt, a fő termék (vezérválaszték) a szíjácsmart oszlop alapanyag.

Az eddigi tényadatok és elemzéseink képezhetik a most induló kutatás, az ültvényyszerű kezelésű akác ipari célú telepítéseinek viszonyítási adatait.

Köszönetünket fejezzük ki a NAIK-ERTI munkatársain túlmenően a gazdálkodásban és az igazgatásban dolgozó és tanácsaikkal, adatszolgáltatásukkal a munkánkat elősegítő kollégáknak.

Felhasznált irodalom jegyzéke

Dr. Rédei Károly – Csiha Imre – Keserű Zsolt – Kamandiné Végh Ágnes – Rásó János: Új akácfaajták előállítása marginális termőhelyeken, különös tekintettel a tiszántúli régióra. Kutatási jelentés. Erdészeti Tudományos Intézet, Sárvár, 2010.

Dr. Rédei Károly: Bevezetés az ültvényyszerű fatermesztés gyakorlatába. NAIK-ERTI, Sárvár, 2014., Agroinform Kft., Budapest.

Führer Ernő – Rédei Károly – Tóth Béla szerk.: Ültvényyszerű fatermesztés 1–2. ERTI, Sárvár 2009., Agroinform Kft., Budapest. 🌱

Szárazság van kialakulóban

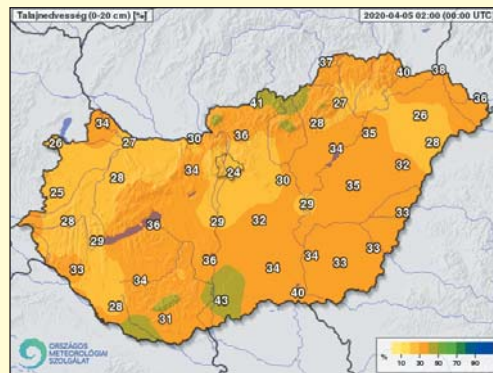
Több mint egy hónapja nem érte el hazánkat komolyabb, az egész országra kiterjedő csapadéközóna, és az előttünk álló időszakban sem várható számottevő eső, pedig a száraz, poros felszínű talajoknak nagy szüksége lenne a csapadékra.

Napos, száraz időjárás volt jellemző március és április hónapokra, sokszor fagyos, hideg reggelekkel. A talajok felszíne tovább száradt, a felső 20 cm-es réteg nedvességtartalma az ország túlnyomó részén a kritikus 40%-os érték alá csökkent. A tavaly ilyenkor tapasztalt hasonlóan száraz időjáráshoz képest most annival jobb a helyzet, hogy a csapadékosabb télből adódóan a 20 cm-nél mélyebb talajrétegek vízellátottsága az idén lényegesen kedvezőbb, az 50-100 cm közötti rétegben telítettek vagy telítéshez közeli állapotban vannak a talajok.

Az NDVI vegetációs index térképeken az index értéke ebben az időszakban szokott éves minimumáról emelkedésnek indulni, ehhez képest idén még csökkent, mely a száraz idő és a hideg miatt alakult így. Az anomália térkép szerint a zöld tömeg mennyisége az ilyenkor szokásosnál országszerte továbbra is nagyobb, bár az eltérés az előző időszakhoz képest csökkent.

Az ország döntő részén nagyjából kiegyenlítődek a csapadékviszonyok 2019 év végére: azaz a csapadékösszeg az ideális körül alakult, a talaj pedig feltöltődött nedvességgel. Csak a Tiszántúl, főleg annak déli fele volt lemaradásban.

December végétől január legvégéig tartóan szárazra fordult az idő, majd február elejétől több hullámban is érkezett jelentősebb eső. Március második dekádjától ismét alig esett, a talaj sokat veszített a nedvességtartalmából, főleg a felső réteg. Összességében jelenleg a halmozott csapadékösszeg az ország nagy részén az ideális körül alakul, északnyugaton és délkeleten viszont már kevés elmarad attól.



Forrás: Országos Meteorológiai Szolgálat
Szerkesztette: Nagy László